

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine

Суд Босна и Херцеговина

Predmet broj : S1 1 K 008435 13 Krž

Datum donošenja: 11.07.2013. godine

Datum pismenog otpravka: 02.10.2013. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu:

sudija Azra Miletić, predsjednik vijeća

sudija Mirko Božović, član vijeća

sudija Miloš Babić, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

protiv optuženog

Slobodana Grujića

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Seid Marušić

Branilac optuženog: Dragan J. Gotovac

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja, sastavljenom od sudija Azre Miletić, kao predsjednice vijeća, te sudija Mirka Božovića i Miloša Babića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Emire Hodžić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Slobodana Grujića, zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ BiH), a u vezi sa članom 29. i 180. stav 1. KZ BiH, povodom žalbe Tužilaštva BiH, izjavljene protiv presude Suda BiH broj: S1 1 K 008435 12 Kri, od 14.02.2013. godine na sjednici održanoj u prisutnosti optuženog Slobodana Grujića, branioca optuženog, advokata Dragana Gotovca i tužitelja Tužilaštva BiH Seida Marušića, dana 11.07.2013. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

I Odbija se kao neosnovana žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, te se potvrđuje prvostepena presuda Suda Bosne Hercegovine broj: S1 1 K 008435 12 Kri, od 14.02.2013. godine.

O b r a z l o ž e n j e

I. I - TOK POSTUPKA;

1. Presudom Suda BiH broj S1 1 K 008435 12 Kri, od 14.02.2013. godine optuženi Slobodan Grujić oslobođen je optužbe da je radnjama opisanim u izreci navedene presude počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c), a u vezi sa članom 29. i 180. stav 1. KZ BiH.

2. Istom presudom optuženi je oslobođen od obaveze da nadoknadi troškove krivičnog postupka i odlučeno je da isti padaju na teret budžetskih sredstava, u skladu sa članom 189. stav 1. ZKP BiH.
3. Na osnovu člana 198. stav 3. ZKP BiH je odlučeno da se oštećeni Memišević Paša, Mumić Hanifa, Mumić Mehmedalija, Smajić Hasnija, Memišević Himzo, zaštićeni svjedok „A“, sa eventualnim imovinskopravnim zahtjevima upute na parnični postupak.

II. II – ŽALBA

4. Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavilo Tužilaštvo BiH.
5. Tužilaštvo je žalbu izjavilo zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka (član 297. ZKP BiH), te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (član 299. ZKP BiH), sa prijedlogom da drugostepeno vijeće Suda BiH žalbu uvaži, prvostepenu presudu ukine i predmet vrati na ponovni postupak.

III- ODGOVOR NA ŽALBU

6. Branilac optuženog, advokat Dragan Gotovac, dostavio je odgovor na žalbu, sa prijedlogom da apelaciono vijeće odbije žalbu tužilaštva i potvrdi u cjelosti prvostepenu presudu.
7. Na sjednici apelacionog vijeća, koja je održana na osnovu člana 304. stav 4. ZKP BiH, tužilac je usmeno iznio žalbu, te je izjavio da u cjelosti ostaje pri istaknutim žalbenim prigovorima. Branilac je takođe usmeno iznio odgovor na žalbu tužilaštva, ističući da su svi žalbeni prigovori neosnovani. Optuženi se pridružio navodima branioca.

III. III- OPŠTA PITANJA

8. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, apelaciono vijeće naglašava da je obaveza žalioca da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.
9. Budući da apelaciono vijeće na osnovu odredbe iz člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.
10. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude, zbog čega će apelaciono vijeće neobrazložene i nejasne žalbene prigovore *prima facie* odbiti kao neosnovane.

A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH

1. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka član 297. stav 1. ZKP BiH

(i) Opšta pitanja

11. U skladu sa članom 297. ZKP BiH, presuda se može pobijati zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka koje postoje uvijek u slučajevima koji su taksativno nabrojani u stavu 1. navedenog člana.
12. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji i kada sud, u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude, nije primjenio ili je nepravilno primjenio

koju odredbu zakona o krivičnom postupku, ali samo ukoliko je to bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

13. U odnosu na navode da je povreda načela krivičnog postupka mogla imati negativan utjecaj na donošenje zakonite i pravilne presude, nije dovoljno da podnosilac žalbe jednostavno tvrdi da se procesna povreda *hipotetički* mogla negativno odraziti na donošnje zakonite i pravilne presude, već će apelaciono vijeće zaključiti da se povreda načela krivičnog postupka desila samo ako podnosilac žalbe pokaže da je ona materijalne prirode i da se ne može zaključiti da navedena povreda nije negativno utjecala na donošenje zakonite i pravilne presude. Naime, kada apelaciono vijeće smatra da je donesena zakonita i pravilna presuda bez obzira na povredu postupka koja nije materijalne prirode, apelaciono vijeće će zaključiti da član 297. stav 2. ZKP BiH nije prekršen.
14. Apelaciono vijeće će preispitati svaku žalbu zbog bitne povrede odredi krivičnog postupka prema članu 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH na osnovu *prima facie* analize presude. Apelaciono vijeće će ispitati da li je izreka nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude, ili uopće ne sadži razloge, ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Apelaciono vijeće u sklopu ovog preispitivanja neće razmatrati da li je prvostepeno vijeće napravilo činjeničnu grešku ili materijalnu povredu zakona, već će samo utvrditi da li presuda formalno sadrži sve potrebne elemente dobro obrazložene i razumljive presude.
15. Apelaciono vijeće dalje naglašava da podnosilac žalbe mora pokazati da navedena formalna greška čini presudu nepravilnom. Povreda koja ne predstavlja bitnu povredu ne čini zaključak i obrazloženje prvostepenog vijeća nepravilnim, te stoga za posljedicu neće imati ukidanje presude.
16. Prvostepeno vijeće ima u vidu da član 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH nije odgovarajući osnov za žalbu kada se osporava tačnost činjenica koje je prvostepeno vijeće utvrdilo ili nije utvrdilo. Greška u utvrđenju neke odlučne činjenice (netačno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje) prema članu 299. stav 1. ZKP BiH predstavlja odgovarajući osnov za osporavanje presude u slučaju kada se osporava tačnost činjenica koje je prvostepeno vijeće utvrdilo ili nije utvrdilo. Svoje žalbene navode u skladu sa članom 297. stav 1. tačka k)

ZKP BiH podnosioci žalbi treba da ograniče na formalni aspekt presude, a zbog navodne greške u pogledu činjeničnog stanja treba da se pozovu na član 299. ZKP BiH.

(ii) Navodi tužilaštva

17. U okviru žalbenog osnova bitne povrede odredaba krivičnog postupka, tužilaštvo ukazuje da je izreka prvostepene presude proturječna razlozima presude, te da presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama jer ne sadrži nikakvo obrazloženje činjenica koje se odnose na pucnjavu po civilima od strane ostalih pripadnika grupe.
18. U žalbi se također navodi da je princip in *dubio pro reo* princip krivičnog postupka i da postupanje protivno ovom principu predstavlja povredu odredaba krivičnog postupka.

(iii) Zaključak apelacionog vijeća

19. Cijeneći navedene prigovore, ovo vijeće nalazi da su isti neosnovani.
20. U pogledu prigovora kojim se ukazuje na proturječnost razlozima presude, te da presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama iz člana 297. stav 1. tačka k) ovo vijeće ističe da bitna povreda postupka postoji samo ukoliko postoji proturječnost u izreci presude, ili proturječnost između izreke presude i razloga presude, a na što se u konkretnom slučaju tužilaštvo poziva. S tim u vezi, uvijek se mora imati u vidu, da se protivrječnosti u presudi odnose isključivo na odlučne činjenice i samo pod tim uslovom, ako takve protivrječnosti postoje, to predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz ove tačke.
21. Suprotno navodima tužilaštva da nedostaje obrazloženje presude koje se odnosi na pucanje ostalih pripadnika grupe apelaciono vijeće cijeni da ponašanje i uloga ostalih vojnika, ne utiče na valjanost zaključka o samoj odgovornosti optuženog tj. na zaključak da li je on imao namjeru da civile liši života i da je na odlučujući način doprinio da radnja ubistva civila bude i izvršena, te se zbog toga u konkretnom slučaju ne može govoriti o protvrječnim ili neobrazloženim činjenicama. U pobijanoj presudi se pravilno zaključuje da je optuženi bio

prisutan sa ostalim vojnicima pored slobode lišenih bošnjačkih civila, da je učestvovao u njihovom sprovođenju, kao i da je bio u njihovom prisustvu prilikom pojavljivanja nepoznatog lica koje je počelo pucati prema njima, ali da njegove radnje nisu usko vezane sa radnjom izvršenja krivičnog djela ubistva, niti su sastavnio dio radnje izvršenja, te su njegove aktivnosti van bića krivičnog djela. S tim u vezi, ispravan je i zaključak prvostepenog vijeća da nema dokaza na strani optuženog o postojanju plana ili dogovora između njega i drugih lica, odnosno nepoznatog vojnika koji puca, tj. nije dokazano postojanje umišljaja da se Bošnjaci civili liše slobode.

22. U pogledu žalbenog prigovora da presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, ovo vijeće cijeni da tužilaštvo žalbom nije ukazalo da u prvostepenoj presudi nedostaje bilo kakvo obrazloženje odluka sadržanih u njenoj izreci, te cijeni da je prostepeni sud pravilno zaključio i detaljno obrazložio da iz ponašanja optuženog i njegove prateće grupe ne proizilazi svijest i volja da se zarobljeni civili ubiju, već naprotiv da se živi dovedu do Baljkovice. U prilog tome ide i izjava svjedoka Grujić Miloša koji je izjavio da je čiča Čedo, koji je bio prisutan prilikom pojavljivanja nepoznatog vojnika, odbio da ubije odbjeglog svjedoka „A“. Isto tako, ni sam svjedok „A“ nije izjavio da je vidio optuženog ili bilo koje drugo lice iz grupe da pucaju, iako je imao utisak da se ne puca iz samo jedne puške. Međutim tužilaštvo u toku prvostepenog postupka nije izvelo ni jedan drugi dokaz koji bi ukazao na drugačiji zaključak, tj. na učešće optuženog i drugih lica u ubistvu zarobljenih civila. S tim u vezi, pobijana presuda pravilno se poziva na izjave svjedoka, te nedvosmisleno navodi i daje ocjenu sadržaja tih iskaza u odnosu na odlučne činjenice, pa se i ovaj prigovor tužilaštva odbija kao neosnovan.
23. U pogledu prigovora da je povrijeđeno načelo in *dubio pro reo*, apelaciono vijeće naglašava da će sud, shodno ovom načelu, donijeti oslobađajuću presudu ne samo kad je dokazana nevinost optuženog, već i onda kad nije dokazana krivnja optuženog, odnosno svaka sumnja u postojanje neke pravno relevantne činjenice mora se odraziti u korist optuženog. U konkretnom slučaju tužilaštvo nije podnijelo dovoljno dokaza koji bi inkriminirali optuženog, a kako ni žalba osim paušalnog navođenja, nije konkretizovala da je povrijeđeno ovo načelo, niti to podastire bilo kakvom argumentacijom, ovo vijeće je žalbene prigovore

usmjerene na osporavanje provostepene presude iz ovog žalbenog osnova, ocijenilo kao neosnovane.

2. Pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje iz člana 299. ZKP-a BiH

(i) Opšta pitanja

24. Članom 299. ZKP BiH propisano je kad se presuda može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Odlučne činjenice se utvrđuju neposredno pomoću dokaza ili posredno iz drugih činjenica (indicija ili kontrolnih činjenica). Samo one činjenice koje su presudom utvrđene, mogu se smatrati da postoje, te bez obzira što odlučne činjenice postoje, uvijek se moraju izvući zaključci o njihovom postojanju. U suprotnom nema utvrđenog činjeničnog stanja (nepotpuno utvrđeno činjenično stanje). Ukoliko neka odlučna činjenica nije utvrđena onako kako je postojala u stvarnosti nekog događaja, onda postoji pogrešno utvrđeno činjenično stanje.
25. Prilikom utvrđivanja da li je zaključak prvostepenog vijeća bio opravdan apelaciono vijeće će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo prvostepeno vijeće. Apelaciono vijeće ima na umu, kao opšte načelo da je zadatak da sasluša, provjeri i odmjeri dokaze izvedene na glavnom pretresu prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti prvostepenog vijeća. Stoga apelaciono vijeće mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo prvostepeno vijeće.
26. Ocjenu o tome da li je pogrešno utvrđeno činjenično stanje, apelaciono vijeće će, s obzirom na granice ispitivanja presude određene članom 306. ZKP BiH, dati samo u odnosu na činjenice i utvrđenja na koja je tužilaštvo ukazalo.

Apelaciono vijeće može vlastitim nalazom zamijeniti utvrđenje prvostepenog vijeća samo ako jedan objektivni sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima ne bi mogao donijeti takvu presudu, kada dokazi na koje se oslanjalo prvostepeno vijeće ne bi mogli biti prihvaćeni od strane bilo kojeg objektivnog suda ili kada je ocjena dokaza "potpuno pogrešna."

(ii) Navodi tužilaštva

27. Tužilaštvo je istaklo prigovor da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio činjenice koje se odnose na aktivnost grupe i optuženog u sastavu grupe, a time i ponašanje saučesnika u smislu člana 29. KZ BiH.

Nadalje, tužilaštvo navodi da je prvostepeno vijeće pogrešno utvrdilo odlučne činjenice, jer uloga optuženog u inkriminisanom događaju nije bila pasivna i ne može se podvesti pod „ekces trećeg lica“.

(iii) Zaključak apelacionog vijeća

28. Međutim, ovo vijeće nalazi da su navodi žalbe neosnovani, te da je prvostepeno vijeće u obrazloženju pobijane presude navelo konkretne i pravilne razloge o svim odlučnim činjenicama i, pri tome razmatrajući dokaznu vrijednost i prihvatljivost svakog pojedinog dokaza, te tek na osnovu takve ocjene izveo zaključak o tome da li je neka činjenica dokazana ili ne, u potpunosti poštujući odredbu člana 281. stav 2. i 290. ZKP BiH, kao i princip zakonitosti dokaza. S tim u vezi, a nastuprot navodima u žalbi, prvostepeno vijeće je na osnovu provedenih dokaza pravilno utvrdilo i detaljno obrazložilo aktivnosti optuženog i grupe u kojoj se nalazio, te na pravilan način izvelo zaključak da su oni bili pored bošnjačkih civila koji su lišeni slobode i da su učestvovali u njihovom sprovođenju prema Baljkovici, ali da njihove radnje nisu povezane sa radnjom izvršenja krivičnog djela ubistva, zbog čega nije ni bilo moguće izvesti zaključak da su pripadnici grupe u kojoj se nalazio i optuženi imali namjeru civile lišiti slobode, odnosno da je optuženi na odlučujući način doprinjeo njihovom ubistvu.
29. Prije svega iz iskaza svjedoka proizilazi da je namjera grupe u kojoj se nalazio optuženi bila da se lica koja su lišena slobode vode na Baljkovicu, a ne da se vode radi ubistva. To proizilazi iz izjava svjedoka „A“ i svjedoka Grujić Miloša koji su bili na licu mjesta prisutni cijelom događaju, a što je dateljno opisano u pobijanoj presudi. Iz njihovih iskaza naime proizilazi da se na putu prema Baljkovici iznenada pojavio nepoznati vojnik i počeo pucati po zarobljenim civilima, ali ne i da je optuženi ili neko od pripadnika njegove grupe učestvovala u pucnjavi. Tako je svjedok Grujić Miloš svjedočio da je vidio

nepoznatog vojnika kako puca po civilima, ali nije spomenuo bilo kakvo učešće optuženog u pucnjavi¹. Ovaj svjedok je potvrdio i da je Grujić Čedo, koji je bio pripadnik grupe kojoj je pripadao i optuženi, odbio naredbu nepoznatog da ubije svjedoka „A“. Isto tako, iz iskaza svjedoka A proizilazi da je on od ranije poznavao optuženog i potvrdio je njegovo prisustvo u grupi, ali je i svjedok „A“ izjavio da se pojavio nepoznati vojnik i da je otvorio vatru prema zarobljenim civilima. Svjedok „A“ je, nadalje, izjavio da je nakon toga čuo pojedinačnu i rafalnu paljbu, ali nije vidio optuženog kako puca prema civilima, a ni prema njemu dok je bježao.²Dakle, ovi svjedoci nisu izjavili da su vidjeli optuženog kako otvara vatru prema zarobljenim civilima, niti su vidjeli da je optuženi poduzeo bilo koju drugu radnju koja bi na odlučujući način doprinijela radnji izvršenja krivičnog djela. Svjedok „A“ je izjavio da je čuo rafanu paljbu, te je imao utisak da se nije pucalo iz samo jedne puške, ali nije vidio optuženog kako puca, što nije dovoljno da bi se mogao izvući zaključak o odgovornosti optuženog, a na to ne upućuje niti jedan od provedenih dokaza. Što se tiče ostalih svjedoka tužilaštva, koji su na posredan način saznali za inkriminirani događaj, te čiji su iskazi navedeni u pobijanoj presudi, ovo vijeće zaključuje da, upravo analizirajući sadržaj istih, ne može se izvesti zaključak da je optuženi počinio krivično djelo opisano u optužnici, a koje iskaze je pravilno ocijenilo u ovom kontekstu i prvostepeno vijeće.

30. U pogledu prihvatanja iskaza svjedoka A, ovo vijeće u potpunosti podržava zaključak prvostepenog vijeća u vezi ocjene njegovog iskaza s obzirom da je svjedok bio jasan i decidan kako prilikom opisa cijelog događaja, koje navode je u suštini potvrdio i svjedok Grujić Miloš, tako i u vezi prisustva optuženog opisanom događaju i njegovoj ulozi. Pored toga, ovaj svjedok je poznavao optuženog, dakle mogao je jasno napraviti razliku između optuženog i nekog drugog vojnika, a što se jasno vidi i kroz njegovo svjedočenje. Svjedok A na skoro isti način opisuje nepoznatog vojnika kao i svjedok Grujić Miloš.
31. Pored toga prvostepeno vijeće je pravilno uzelo u obzir i bitne elemente radnje ubistva u okviru krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva navodeći da je pored činjenice da je osoba lišena života, potrebno utvrditi da je lišenje

---

¹ svjedočenje 27.06.2011. godine

života izvršeno direktnim umišljajem, odnosno da je optuženi bio svjestan svoje radnje izvršenja i htio njeno učinjenje. Imajući u vidu prethodno navedene činjenice prvostepeno vijeće je pravilno zaključilo da se na osnovu istih nije mogao izvesti zaključak da je optuženi bilo kakvu radnju poduzeo sa sviješću i htijenjem da izvrši krivično djelo ubistvo zarobljenih civila.

32. S tim u vezi, a, suprotno navodima tužilaštva, ovo vijeće smatra pravilnim i zaključak u pogledu nepostojanja saizvršilaštva u konkretnom slučaju. Naime, na osnovu provedenih dokaza nije utvrđeno da su radnje optuženog bile vezane sa radnju izvršenja krivičnog djela ubistva, niti da je on ili bilo ko iz njegove grupe imao namjeru usmjerenu ka tom cilju, te u tom smislu nedostaje odlučujući doprinos optuženog potreban za saizvršilaštvo. Imajući u vidu navedeno, ovo vijeće nalazi pravilnim zaključak prvostepenog vijeća u pogledu ne postojanja zajedničke odluke o djelu i preduzimanju radnji kojom se učestvuje u izvršenju djela, već da se u konkretnom slučaju radi o „ekcesu trećeg lica“, da nema dokaza da su optuženi i pripadnici njegove grupe učestvovali u ubistvu zarobljenih civila, te se i ovaj prigovor tužilaštva odbija kao neosnovan.
33. Stoga, obzirom da izneseni žalbeni prigovori nisu dovoljni da bi se osporilo pravilno i potpuno postupanje prvostepenog vijeća, apelaciono vijeće nalazi neosnovanim žalbene prigovore tužilaštva .
34. Zbog svega navedenog, na osnovu člana 310. u vezi sa članom 313. ZKP BiH, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar:
Pravni savjetnik
Emira Hodžić

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Azra Miletić

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

---

² svjedočenje 04.07.2012. godine